

Sygn. akt I ACa 25/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	SSA Anna Kowacz-Braun (spr.) SSA Teresa Rak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w K.

przeciwko J. K.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 23 września 2014 r. sygn. akt I C 1171/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 5 400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 25/15

UZASADNIENIE wyroku z dnia 1 kwietnia 2015 roku

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. spółka komandytowo - akcyjna w K. domagała się uznania za bezskuteczną względem niej czynności prawnej dokonanej aktem notarialnym z dnia 21 lutego 2011 roku o numerze rep.(...), przed notariuszem J. D., przez dłużnika A. C. na rzecz pozwanego J. K., przedmiotem której było ustanowienie hipoteki umownej łącznej na następujących nieruchomościach:

a) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P., w powiecie (...), utworzonej z działek nr (...), łącznego obszaru 16,4709 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

b) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P. w powiecie (...), utworzonej z działek o nr (...), łącznego obszaru 5,9217 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

c) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P., w powiecie (...), utworzonej z działek o nr (...), łącznego obszaru 5,9179 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

d) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P., w powiecie (...), utworzonej z działki o nr (...), łącznego obszaru 16,4712 ha, dla której Sąd Rejonowy w M. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

e) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P., w powiecie (...), utworzonej z działki nr (...), łącznego obszaru 2,84 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

f) nieruchomości niezabudowanej, położonej w miejscowości S., w gminie P., w

powiecie (...), utworzonej z działki nr (...), łącznego obszaru 2,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

w zakresie wierzytelności w kwocie 400.000 złotych, jaką strona powodowa posiada wobec dłużnika A. C., objętej nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie z dnia 28 września 2011 roku sygn. akt I Nc 358/11, opatrzonym klauzulą wykonalności z dnia 9 stycznia 2012 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. K. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, iż nie zaszyły przesłanki warunkujące możliwość skutecznego ubiegania się przez wierzyciela o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niego czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z osobą trzecią, albowiem w jej wyniku nie doszło do uszczuplenia majątku dłużnika, ponieważ wraz z ustanowieniem hipoteki dłużnik doprowadził do uchylenia innej hipoteki obciążającej jego nieruchomości na wyższą kwotę, nie doszło również do pokrzywdzenia wierzycieli, jako że powód może zaspokoić się z innych nieruchomości stanowiących własność dłużnika, pozwany również miał wierzytelność względem dłużnika, a ustanawiając hipotekę na jego nieruchomości chciał jedynie uzyskać zabezpieczenie jej wykonania, a nadto nie posiadał wiedzy o zadłużeniu A. C. względem strony powodowej.

Wyrokiem z dnia 23 września 2014 roku Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględnił żądanie pozwu w całości oraz zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 27.200,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwany i dłużnik A. C. pozostawali ze sobą w stosunkach gospodarczych od 1995 roku. Od 2008 roku, kiedy spółki (...) sp. z o.o. utraciły płynność finansową, A. C. przestał spłacać swoje zobowiązania, w tym względem firmy (...) należącej do pozwanego. Pomimo tego współpraca pomiędzy A. C. i J. K. nadal trwała. W sierpniu 2008 roku założyli oni wspólnie spółkę pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o., która, chociaż nie podjęła faktycznej działalności, istnieje do chwili obecnej. W 2010 roku A. C. poświadczył, że odpowiada za zobowiązania wobec J. K. i ustanowił na jego rzecz hipotekę kaucyjną na nieruchomości położonej w K.. 5 października 2010 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (sygn. akt I C 318/10), mocą którego Sąd Okręgowy w Krakowie nakazał, aby w terminie dwóch tygodni od daty doręczenia orzeczenia A. C. zapłacił powodowi J. K. kwotę 2.779.120,28 złotych z ustawowymi

odsetkami od dnia 16 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 41.940 zł tytułem kosztów procesu. 21 lutego 2011 roku A. C. na sześciu nieruchomościach położonych w S. ustanowił na rzecz J. K. hipotekę umowną łączną do sumy 3.500.000, w miejsce istniejącej wcześniej na tych nieruchomościach hipoteki łącznej ustanowionej na rzecz spółki (...) sp. z o.o.. W dniu 4 maja 2011 roku A. C. zbył przedmiotowe nieruchomości na rzecz (...) sp. z o.o.

21 lipca 2010 roku spółka (...) sp. z o.o. zawarła ze spółką (...) sp. z o.o. w K. umowę pożyczki na kwotę 1.000.000 złotych. Zabezpieczeniem tego kontraktu był wystawiony przez A. C. weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową z dnia 29 kwietnia 2011 roku. W dniu 28 września 2011 roku Sąd Okręgowy w Krakowie wydał orzeczenie, w którym nakazał pozwanemu A. C., aby zapłacił na rzecz strony powodowej kwotę 1.828.794, 52 zł wraz z odsetkami oraz 30.077 złotych tytułem kosztów procesu. Orzeczeniu temu w dniu 20 grudnia 2011 roku nadano klauzulę wykonalności. W stosunku do A. C. były prowadzone liczne egzekucje komornicze, część z nich okazała się bezskuteczna. Wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 marca 2013 roku Sąd uznał za bezskuteczną względem strony powodowej czynność prawną przewłaszczenia na zabezpieczenie dokonaną aktem notarialnym z dnia 4 maja 2011 r., o numerze Rep.(...), przed notariuszem G. M., pomiędzy dłużnikiem A. C., a (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., przedmiotem której było przeniesienie własności: 1. nieruchomości zabudowanej, położonej w K., przy ul. (...), o powierzchni 8 arów, dla której Sąd Rejonowy dla K. w K., Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) (...), 2. nieruchomości zabudowanej, położonej w K., przy ul. (...) 36, o powierzchni 11,5 ara, dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). nieruchomości (garaż w przyziemiu), położonej w K., przy ul. (...), o powierzchni 14,9 m², dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). nieruchomości lokalowej, położonej na os. (...) o pow. użytkowej 60,26m², dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). nieruchomości zabudowanej, położonej w miejscowości Z. (gmina Ł.), Dz. Nr (...), o powierzchni 7 ara, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), oraz uznał za bezskuteczną względem strony powodowej Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w K. czynność prawną, sprzedaży nieruchomości dokonanej aktem

notarialnym z dnia 30 września 2011 roku, o numerze rep. (...), przed notariuszem T. S. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., a E. PL (...). z o.o. z siedzibą w S., której przedmiotem było przeniesienie własności: 1. nieruchomości zabudowanej, położonej w K., przy ul. (...), o powierzchni 8 arów, dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), 2. nieruchomości zabudowanej, położonej w K., przy ul. (...), o powierzchni 11,5 ara, dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi

księgę wieczystą nr (...). (...) (garaż w przyziemiu), położonej w

K., przy ul. (...), o powierzchni 14,9 m², dla której Sąd Rejonowy dla

K. w K., Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr

(...), 4. nieruchomości lokalowej, położonej na os. (...) o pow. użytkowej

60,26m², dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg

Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). nieruchomości zabudowanej,

położonej w miejscowości Z. (gmina Ł.), Dz. Nr(...), o powierzchni 7 ara, dla

której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą

nr (...), a także uznał za bezskuteczną względem strony powodowej Przedsiębiorstwa

Produkcyjno - Handlowego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

czynność prawną, sprzedaży nieruchomości dokonanej aktem notarialnym z dnia 4 maja 2011 roku,

o numerze rep. (...), przed notariuszem G. M., pomiędzy

dłużnikiem A. C. (PESEL (...)), a A. T., działającym w

imieniu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., której przedmiotem były

nieruchomości dłużnika: 1. nieruchomość niezabudowana, położona w miejscowości S., w

gminie P., w powiecie (...), o powierzchni 16,4709 ha, dla której Sąd Rejonowy

w M., Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); 2.

nieruchomość niezabudowana, położona w miejscowości S., w gminie P., w powiecie

(...), o powierzchni 5,9179 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział V

Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); 3. nieruchomość

niezabudowana, położona w miejscowości S., w gminie P., w powiecie

(...), o powierzchni 5,9217 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział V

Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); 4. nieruchomość

niezabudowana, położona w miejscowości S., w gminie P., w powiecie

(...), o powierzchni 16,4712 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział V

Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); 5. nieruchomości

niezabudowana, położona w miejscowości S., w gminie P., w powiecie

(...), o powierzchni 2,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); 6. nieruchomości niezabudowana, położona w miejscowości S., w gminie P., w powiecie (...), o powierzchni 2,84 ha, dla której Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Powyższe orzeczenie związane było z wierzytelnością, jaką posiadała strona powodowa Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wobec dłużnika A. C., a stwierdzoną nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 28 września 2011 roku, sygn. akt I Nc 358/11, opatrzonym klauzulą wykonalności dnia 9 stycznia 2012 roku. Strona powodowa jest następcą prawnym (...) sp. z o.o. w K..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powód wykazał istnienie wszystkich przesłanek warunkujących uznanie czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną w stosunku do niego. Stronie powodowej przysługiwała bowiem zaskarżalna i skonkretyzowana wierzytelność o charakterze pieniężnym względem A. C., który z kolei dokonał czynności prawnej ustanowienia hipoteki łącznej z osobą trzecią - pozwanym. Czynność ta dokonana została z pokrzywdzeniem strony powodowej, gdyż na jej skutek A. C. stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed jej dokonaniem. Dochodzenie należności z nieruchomości obciążonych hipoteką stało się poważnie utrudnione. J. K. uzyskał zaś korzyść w postaci uprzywilejowania jego pozycji w postępowaniu egzekucyjnym. Dłużnik miał świadomość działania z pokrzywdzeniem wierzycieli, wiedział bowiem, że na skutek tej czynności z majątku jego wyjdą określone aktywa, z których w konsekwencji strona powodowa nie będzie mogła zaspokoić swojej wierzytelności. Pozwany miał wiedzę, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, albowiem po pierwsze pozostawał z A. C. w bliskich stosunkach gospodarczych, w związku z czym znał jego sytuację majątkową, a co więcej, obejmuje go domniemanie wynikające z art. 527 § 4 k.c., zgodnie z którym jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, po drugie zaś sam pozwany zeznał, że po ustanowieniu hipoteki na nieruchomości w K. pojawiały się u niego osoby przysłane przez innego wierzyciela. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekła na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uwzględniając zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu.

Od powyższego orzeczenia apelację wniósł pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając:

Naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez:

a) błędną wykładnię i zastosowanie art. 527 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U.2014.121 j.t. ze zm., dalej: KC) z uwagi na:

12.1. uznanie, że w sytuacji, w której na skutek działań Pozwanego hipoteka istniejąca na nieruchomościach A. C. (dłużnika Powoda) zmniejszyła się z kwoty 12 000 000 złotych na obciążenie w kwocie 3.500.000 złotych, wystąpiła przesłanka uszczuplenia majątku dłużnika w myśl przepisów o skardze pauliańskiej, co jest sprzeczne tak z logiką, jak z zasadami doświadczenia życiowego;

- uznanie, że A. C. działał z pokrzywdzeniem wierzycieli ustanawiając hipotekę na rzecz Pozwanego, jak również że Pozwany miał świadomość takiego działania, w sytuacji gdy ustanowienie hipoteki na nieruchomościach w S. na rzecz Pozwanego nastąpiło w miejsce zwolnienia przez Pozwanego hipoteki przymusowej ustanowionej na nieruchomości w W., w celu umożliwienia A. C. zaciągnięcia kredytu na zaspokojenie należności względem wierzyciela E. K. i Pozwanego, i co odbywało się za naciskiem na Pozwanego ze strony E. K. oraz w sytuacji, gdy Pozwany nie miał żadnej wiedzy o istnieniu innych wierzycieli A. C. poza nim samym i E. K.;

- uznanie, że czynność ustanowienia hipoteki na rzecz Pozwanego miała charakter nieodpłatny, mimo że miała ona charakter bezpośrednio związany z działaniem Pozwanego, który zwolnił po naciskach ze strony E. K. i A. C. hipotekę przymusową ustanowioną na nieruchomości w W., w zamian za udzielenie mu zabezpieczenia przez A. C. w postaci hipoteki na nieruchomościach w K.;

- uznanie, że Pozwany wiedział o działaniu A. C. z pokrzywdzeniem wierzycieli, z uwagi na wiedzę Pozwanego o zadłużeniu A. C. względem E. K., w sytuacji gdy zwolnienie hipoteki z nieruchomości w Wili F. stanowiącej zabezpieczenie E. K. było nie tylko z korzyścią dla tego wierzyciela i odbywało się za jego zgodą, ale również w wyniku nacisku wywieranego przez tą osobę na Pozwanego;

b) wydanie orzeczenia z naruszeniem art. 5 KC w zakresie uznania zasadności wniesionej przez Powoda skargi pauliańskiej mamo, że narusza ona społeczno-gospodarcze przeznaczenie tego prawa, jak również zasady współzycia społecznego, z uwagi na okoliczność, że Pozwany zawierając umowę ustanowienia hipoteki umownej na nieruchomościach w S. będącej przedmiotem przedmiotowego powództwa podejmował działania tylko i wyłącznie w celu zabezpieczenia należnych i stwierdzonych prawomocnym wyrokiem Sądu wierzycielności

przysługujących mu od A. C. w celu zabezpieczenia swych interesów, czego jak wynika z materiału sprawy nie dopilnował sobie poprzednik prawny Powoda, a obecnie stara się krzywdząc Pozwanego, poprzez istotne pogorszenie jego sytuacji prawnej jako wierzyciela, naprawić swoje zaniedbanie wykorzystując instytucję skargi pauliańskiej, a co jest niewątpliwie sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tej instytucji;

c) naruszenie dyspozycji art. 530 KC przez brak jego zastosowania, z którego to przepisu wynika, że w przypadku pokrzywdzenia wierzycieli przyszłych czynnością o charakterze odpłatnym wierzyciel może żądać uznania czynności prawnej za bezskuteczną tylko wtedy gdy osoba trzecia wiedziała o zamiarze dłużnika działania z pokrzywdzeniem przyszłych wierzycieli, a czego Powód nie wykazał, z przeprowadzonego postępowania wynika bowiem, że poprzednik prawny Powoda uzyskał wyrok względem A. C. dopiero 25 września 2011 r., .gdy A. C. ustanowił hipotekę umowną na nieruchomościach w S. w dniu 21 lutego 2011 r., a z zeznań świadków L. P., M. B. i A. C. wprost wynika, że ten ostatni nie informował nikogo o swoich problemach finansowych i zadłużeniach, gdyż zarówno z Pozwanym, jak i reprezentantami prawnymi poprzednika Powoda współpracował i traktował ich jako źródło uzyskania finansowania swoich zamierzeń inwestycyjnych, co w myśl zasad logiki i doświadczenia życiowego potwierdza, że Pozwany nie wiedział o innym niż w stosunku do Pozwanego zadłużeniu A. C. lub jego zamiarze działania z pokrzywdzeniem wierzycieli.

2, Naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 KPC:

a) w zw. z art. 527 § 2 KC, poprzez wyprowadzenie przez Sąd I instancji wniosków końcowych sprzecznych z zebrany materiał dowodowy, dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, skutkujące uznaniem, że majątek A. C. został uszczuplony z uwagi na dokonaną przez niego czynność ustanowienia hipoteki umownej łącznej na opisanych w sentencji wyroku nieruchomościach położonych w S. na rzecz J. K., podczas gdy obciążenie w/w nieruchomości hipoteką o wartości 3.500.000,00 złotych na zabezpieczenie wierzycielności J. K. nastąpiło w miejsce istniejącej wcześniej na tych wszystkich nieruchomościach hipoteki umownej łącznej w wysokości 12.000.000,00 złotych ustanowionych na rzecz jednej ze spółek (...), a zatem było obciążone hipoteką na dużo wartość, która w następstwie tych powiązanych ze sobą czynności prawnych, pomiędzy którymi zachodzi bezpośredni związek przyczynowo - skutkowy, została zastąpiona hipoteką o znacznie mniejszej wartości, co świadczy, że tylko dzięki działaniom Pozwanego obciążenie majątku A. C. uległo zmniejszeniu poprzez zwolnienie z nieruchomości w S.

hipoteki umownej na 12.000.000 zł;

b) w zw. z art. 527 §1 KC, poprzez wyprowadzenie wniosków końcowych sprzecznych z zebrany materiał dowodowy, dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów skutkujące uznaniem, że Pozwany wskutek ustanowienia na jego rzecz hipoteki umownej łącznej na opisanych w sentencji wyroku pięciu nieruchomościach

położonych w S. uzyskał korzyść majątkową, podczas gdy ustanowienie rzeczowej hipoteki zabezpieczało wierzytelność Pozwanego względem A. C. uprzednio zabezpieczoną hipoteką przymusową ustanowioną pół roku wcześniej na nieruchomości w W., a podważaną czynnością prawną dokonano jedynie zamiany zabezpieczeń z hipoteki widniejącej na nieruchomości w W. na hipotekę na nieruchomościach w S., i co nastąpiło za obopólną zgodą tak stron rzeczowej czynności prawnej, jak i E. K., który był ówczesnie jedynym znanym Pozwanemu wierzycielem A. C., a zamiana hipotek leżała w interesie tego ostatniego;

c) w zw. z art. 527 §4 KC, a w efekcie również naruszenie art. 234 KPC

poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie nie zostało obalone domniemanie, iż Pozwany działający, jako przedsiębiorca pozostający w stałych stosunkach gospodarczych uzyskał w wyniku dokonanej czynności prawnej korzyść majątkową i wiedział, że dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, mimo że z materiału dowodowego wynika, że Pozwany nie uzyskał rzeczowej korzyści majątkowej wskutek dokonania czynności prawnej z dłużnikiem A. C., gdyż ustanowienie hipoteki zostało dokonane w miejsce zwolnienia hipoteki na innej nieruchomości, która miała posłużyć dłużnikowi do uzyskania kredytu w celu spłaty wierzycieli, a nawet gdyby uznać, że do takiego uzyskania korzyści majątkowej doszło, to z zebranego materiału dowodowego jasno wynika, że czynność prawna będąca przedmiotem postępowania nie została dokonana ze świadomością pokrzywdzenia innych wierzycieli Dłużnika, gdyż o takich Pozwany nie miał wiedzy, co wynika z zeznań świadków tak L. P., M. B., jak i A. C., które to zeznania w pełni uznał za wiarygodne, a więc obalenie w/w domniemania nastąpiło;

d) poprzez brak oparcia rozstrzygnięcia sprawy na podstawie całokształtu materiału dowodowego w niej zgromadzonego, a jedynie w oparciu o wybiórczo dobrane przez Sąd I instancji dowody pasujące Sądowi do dokonania subsumpcji przesłanek z art. 527 KC, o czym świadczy zupełne pominięcie w uzasadnieniu wyroku - tak w przytoczonych przez Sąd zarzutach Pozwanego, jak i w toku ustaleń faktycznych i rozważań prawnych - zasadniczej dla sprawy kwestii, że obciążenie majątku A. C. na skutek dokonanej przez niego z

Pozwanym czynności uległo zmniejszeniu o obciążenie hipoteczne w wysokości 12.000.000 zł, jak również że A. C. dokonał tej czynności w celu uzyskania zwolnienia hipoteki przymusowej na nieruchomości w W. w interesie swego innego wierzyciela E. K., a co świadczy że dla A. C. transakcja odbywała się z ekwiwalentną korzyścią więc miała charakter odpłatny, a z punktu widzenia Pozwanego, który w wyniku tej czynności zmienił tylko przedmiot zabezpieczenia z hipoteki na nieruchomości w W., na hipotekę na nieruchomościach w S., nie miała ona charakteru uzyskania korzyści majątkowej;

e) ustalenie stanu faktycznego sprawy w pełnym oderwaniu od materiału dowodowego i w sprzeczności z prawdą, poprzez wskazanie na str. 3 uzasadnienia, że A. C. i J. K. byli współnikami spółki cywilnej (...), a następnie rozpoczęli działalność pod tą samą nazwą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które to zdarzenia nigdy nie miały miejsca, a także ustalenie na stronie 4 uzasadnienia, że A. C. ustanowił dobrowolnie umownie hipotekę kaucyjną na swojej nieruchomości w W. (wskazanej przez Sąd jako w K.), gdy w rzeczywistości - jak wynika z wpisów do księgi wieczystej - hipoteka ta miała charakter przymusowy (najpierw ustanowiona została na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w trybie zabezpieczenia, a po uprawomocnieniu się została zamieniona jako hipoteka przymusowa na podstawie tytułu wykonawczego), tj, art. 328 § 2 KPC z uwagi na niewskazanie w treści uzasadnienia, jakim konkretnie dowodom Sąd dał wiarę, a jakim jej nie dał i z jakich przyczyn odmówił waloru wiarygodności co znaczy, że nie dokonał rzetelnej oceny dowodów, jak również z uwagi na lakoniczność treści uzasadnienia prawnego wyroku w relacji do dowodów i stanu faktycznego sprawy, gdyż uzasadnienie prawne wyroku praktycznie ogranicza się do przytoczenia przesłanek wynikających z art. 527 KC bez ich odniesienia i omówienia w relacji do materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, co uniemożliwia merytoryczne ustosunkowanie się do oceny sprawy dokonanej przez Sąd, toku rozumowania Sądu skutkującego zapadłym wyrokiem, i podjęcia w relacji do nich obrony Pozwanego.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania za I i II instancję, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Strona powodowa podniosła, że zwolnienie

nieruchomości w S. z hipoteki w kwocie 12.000.000 złotych nie ma znaczenia w sprawie, albowiem istotnego znaczenia nie ma suma hipoteki, a realna wartość wierzytelności, którą ona zabezpiecza. Ponadto, w momencie dokonywania czynności ustanowienia hipoteki na rzecz pozwanego, nieruchomości położone w S. nie były obciążone hipotecznie, zatem dłużnik powinien był dokonać proporcjonalnego zaspokojenia swoich wierzycieli. Nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy jest również zwolnienie z obciążenia hipotecznego nieruchomości położonej w K., ponieważ nie była ona własnością A. C.. Według twierdzenia strony powodowej czynność ustanowienia hipoteki przez dłużnika miała charakter jednostronny, nie mogła zatem być czynnością odpłatną, w zamian za nią A. C. nie uzyskał żadnego ekwiwalentu. W kwestii zarzutu naruszenia art. 5 k.c. strona powodowa podała, iż konieczność odwołania się do instytucji skargi pauliańskiej była właśnie wynikiem niezgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania pozwanego i A. C., którzy utrudnili innym wierzycielom zaspokojenie się z majątku dłużnika. Co do zarzutów dotyczących nieprawidłowej oceny materiału dowodowego nie może on zostać uwzględniony, gdyż sąd w sposób wszechstronny rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy, w wyroku dokonał rozległej jego analizy i skonkretyzował okoliczności towarzyszące przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Według strony powodowej Sąd Okręgowy trafnie zastosował domniemanie wynikające z art. 527 § 4 k.c., albowiem świadkowie nie mogli mieć wiedzy co do tego czy pozwany mógł mieć świadomość, że A. C. dokonał czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli, w związku z czym pozwany nie obalił tego domniemania. W odpowiedzi na apelację zaznaczono, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia wymogi określone w art. 328 § 2 k.p.c..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy oraz wnioski prawne wywiedzione na ich podstawie i przyjmuje je za własne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia przepisów postępowania, a

mianowicie art. 233 § 1 k.p.c., należy stwierdzić, że w przeważającej mierze zarzuty te zostały

sformułowane w sposób wadliwy. W zakresie, w którym apelujący zarzuca naruszenie powołanego

przepisu poprzez uznanie, że majątek A. C. został uszczuplony z uwagi na dokonaną przez niego czynność ustanowienia hipoteki umownej w wysokości 3.500.000 złotych, podczas gdy

obciążenie to nastąpiło w miejsce uprzednio istniejącej na tych nieruchomościach hipoteki umownej łącznej w wysokości 12.000.000 złotych, jak również poprzez uznanie, że pozwany wskutek ustanowienia na jego rzecz hipoteki umownej łącznej uzyskał korzyść majątkową, podczas gdy podważaną czynnością prawną dokonano jedynie zmiany zabezpieczeń z hipoteki widniejącej na nieruchomości w W. na hipotekę na nieruchomości w S., a także poprzez zupełne pominięcie w wyroku, że A. C. na skutek dokonanej czynności zmniejszył swoje obciążenie hipoteczne oraz dokonał tej czynności w celu uzyskania zwolnienia z hipoteki przymusowej nieruchomości w W. w interesie swego innego wierzyciela, co świadczy o tym, że dla A. C. transakcja odbyła się z ekwiwalentną korzyścią, a więc miała charakter odpłatny, a z punktu widzenia pozwanego, który w wyniku tej czynności zmienił tylko przedmiot

zabezpieczenia z hipoteki na nieruchomości w W. na hipotekę na nieruchomościach w S., nie miała ona charakteru uzyskania korzyści majątkowej (zarzuty pkt 2 lit. a, b i d) zarzuty te nie stanowią podważenia dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów. Apelujący w istocie zarzuca naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 527 § 1 i 2 k.p.c. oraz 528 k.c., poprzez ich niewłaściwą wykładnię w sytuacji, gdy z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie wynikały przesłanki pozwalające na zastosowanie tych przepisów, z uwagi na niedokonanie przez dłużnika czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli, nieuzyskanie przez osoby trzeciej korzyści majątkowej oraz odpłatny charakter czynności. Pozwany nie zarzuca więc Sądowi I instancji nieprawidłowego wyprowadzenia ustaleń faktycznych, które nie wynikają z treści przeprowadzonych dowodów, nie są z nimi powiązane logicznie lub nie dają się pogodzić z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, co stanowiłoby naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., a zarzuca, iż w stanie faktycznym, jaki przez Sąd został ustalony, wnioski prawne winny być odmienne. Zarzuty te są więc powieleniem zarzutów naruszenia prawa materialnego, które w apelacji podniesione zostały w pkt 1 lit a i b, wobec czego ustosunkowanie się do tych zarzutów stanowić będzie jednocześnie rozpatrzenie zarzutów podniesionych w pkt 2 lit a, b i d apelacji.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisu postępowania, to jest art. 233 § 1

k.c. w zw. z art. 527 § 4 k.c.. O ile podzielić należy pogląd apelującego, że domniemanie

ustanowione w tym przepisie jest wzruszalne, o tyle jego twierdzenie, iż z materiału dowodowego

wynika, że J. K. w chwili dokonywania podważanej czynności prawnej nie wiedział o tym,

że A. C. działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, nie znajduje oparcia w treści

tych dowodów. Świadkowie L. P. i M. B. nie pozostawali z dłużnikiem w tak

bliskich stosunkach gospodarczych jak J. K., w związku z czym ich wiedza w tym była

znacznie uboższa niż wiedza pozwanego. Zeznania świadka A. C. w zakresie, w jakim

dotyczą niewypłacalności jego samego również nie mogą być uznane za dowód wiarygodny co do

tej okoliczności, w interesie tego świadka jest bowiem określenie momentu jego niewypłacalności na jak najpóźniejszy.

Nie ma przy tym racji apelujący twierdząc, że poza swoimi wierzytelnościami

i wierzytelnościami E. K. względem dłużnika nie wiedział o innych wierzycielach. Wszak pozwany doskonale wiedział o tym, że nieruchomość A. C. położona w S. jest obciążona hipoteką na kwotę 12.000.000 złotych na rzecz spółki (...) S.A. i chociaż z przyczyn podanych w dalszej części uzasadnienia wierzytelność ta nie może mieć wpływu na ustalenie skutków prawnych czynności dokonanej przez dłużnika, to w chwili ustanawiania hipoteki J. K. miał świadomość istnienia jeszcze jednego wierzyciela w osobie (...) S.A. i mógł przypuszczać, że jego wierzytelność opiewa na wysoką kwotę. Podkreślić należy, że w świetle treści art. 527 § 4 k.c. to na pozwanym spoczywał ciężar dowodu na okoliczność, iż nie wiedział on, że A. C. działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Na okoliczność tę pozwany nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów, w związku z czym jego twierdzenia uznać należy za gołosłowne. Co więcej, zgodnie z przepisem art. 527 § 1 k.c. przesłanką uznania czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną nie jest wiedza osoby trzeciej o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a wystarczająca jest okoliczność, że przy zachowaniu należytej staranności osoba trzecia mogła się o tym dowiedzieć. J. K. pozostawał w bliskich, stałych stosunkach gospodarczych z A. C., co pozwala na przyjęcie, że w razie dołożenia starań, mógł bez przeszkód dowiedzieć się o jego niewypłacalności i istnieniu innych wierzycieli.

Fakt, że J. K. także był wierzycielem A. C. i, jak twierdzi, dążył jedynie do zabezpieczenia swojej wierzytelności, nie wyklucza możliwości uznania czynności prawnej dokonanej z jego udziałem za bezskuteczną względem innego wierzyciela. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 lipca 2003 roku sygn. II CKN 299/01 stanął na stanowisku, iż

„Przepis art. 527 KC, choć posługuje się jedynie określeniem „osoba trzecia” i wprost odnosi się do czynności prawnej dłużnika, w wyniku której korzyść odniosła osoba trzecia kosztem wierzycieli, ma również zastosowanie do czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z jednym tylko z wierzycieli, jeżeli jest to czynność naruszająca wynikającą z ustawy lub umowy kolejność zaspokajania wierzycieli, a zatem, jeśli dłużnik dowolnie dokonał uprzywilejowania niektórych spośród jego wierzycieli, kosztem pozostałych”. W niniejszej sprawie zachodzi taka właśnie sytuacja, kiedy to pokrzywdzenie strony powodowej przejawia się w tym, że mimo posiadania wierzytelności, jej dochodzenie będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione, ponieważ w wyniku ustanowienia hipoteki umownej na rzecz pozwanego na mieniu dłużnika, doszło do uprzywilejowania J. K. kosztem pozostałych wierzycieli.

Zarzut dokonania ustaleń stanu faktycznego sprawy w zupełnym oderwaniu od materiału dowodowego i w sprzeczności z prawdą, poprzez błędne wskazanie, iż A. C. i J. K. byli współnikami spółki cywilnej (...), a także, że hipoteka na nieruchomości w W. (K.) została ustanowiona dobrowolnie, a nie przymusowo, nie może zostać uwzględniony, ponieważ omyłki w ustaleniach faktycznych tego rodzaju, a więc nie mających znaczenia dla okoliczności istotnych w sprawie, nie mają najmniejszego wpływu na treść wyroku.

Bezzasadnym jest zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy dokonał wyczerpujących ustaleń faktycznych, rzeczowo wskazał w jakim zakresie i z jakich przyczyn nie dał wiary poszczególnym dowodom, a w części dotyczącej rozważań prawnych dokonał subsumpcji odpowiednich przepisów prawa materialnego pod ustalony stan faktyczny, z wyjaśnieniem podstawy prawnej rozstrzygnięcia, zatem uzasadnienie zawiera wszelkie elementy wymagane na podstawie przepisu art. 328 § 2 k.p.c.. Umożliwia ono ocenę toku rozumowania sądu I instancji, pozwalając na dokonanie merytorycznej kontroli zaskarżonego orzeczenia.

Zarzut naruszenia przepisu art. 527 k.c. nie jest trafny. Wbrew twierdzeniu pozwanego zwolnienie nieruchomości położonych w S. z hipoteki w kwocie 12.000.000 złotych przed obciążeniem ich hipoteką ustanowioną na rzecz J. K., skutkowało pokrzywdzeniem wierzycieli. O tym w jakim zakresie inni wierzyciele nie będą mogli zostać zaspokojeni ze składnika majątkowego dłużnika zabezpieczonego hipoteką nie ma znaczenia samo istnienie hipoteki, a to, czy wierzytelność zabezpieczona hipoteką będzie przez wierzyciela realnie dochodzona i tym samym doprowadzi do uszczuplenia jego majątku. Z okoliczności sprawy, a w szczególności z faktów, że: spółka (...) S.A. jest podmiotem blisko powiązany z A. C., który jest jej jedynym akcjonariuszem i jednocześnie Prezesem Zarządu; hipoteka ustanowiona na rzecz spółki (...) S.A. była hipoteką umowną i mimo jej istnienia wierzyciel nie dochodził zaspokojenia swojej wierzytelności z nieruchomości hipotecznej co więcej, bez żadnego zastępczego zabezpieczenia zgodził się na zwolnienie nieruchomości spod hipoteki, a oświadczenie woli w tym przedmiocie w imieniu (...) S.A. wyraził sam A. C. - wynika, że zasadnym jest stwierdzenie, iż z hipoteki tej wierzyciel nie dochodziłby zaspokojenia. Spółki (...) S.A. nie można zatem uznać za wierzyciela, którego roszczenia w stosunku do dłużnika mogą mieć znaczenie dla stwierdzenia, czy sytuacja prawna A. C. uległa poprawie czy też uległa pogorszeniu. Bez względu na to czy wierzytelność takiego wierzyciela jest zabezpieczona czy nie, sytuacja majątkowa dłużnika pozostaje bez zmian, skoro zaspokojenie

wierzytelności nie będzie przez wierzyciela dochodzone.

Nie można zgodzić się z apelującym, że dla oceny czy A. C. działał z pokrzywdzeniem wierzycieli dokonując czynności ustanowienia na rzecz J. K. hipoteki umownej na nieruchomościach położonych w S., ma jakiegokolwiek znaczenie zwolnienie przez pozwanego z hipoteki nieruchomości położonej w W.. W chwili zwolnienia tej nieruchomości z obciążenia hipotecznego nie stanowiła ona własności dłużnika, a była własnością E. K.. Zwolnienie z obciążenia hipotecznego było więc irrelevantne dla oceny zdolności kredytowej dłużnika. Wbrew twierdzeniu apelującego, A. C. nie mógł wykorzystać zwolnienia tej nieruchomości z hipoteki w celu uzyskania kredytu i przeznaczenia go na spłatę swoich zobowiązań czy też na inwestycje, które pozwolą uzyskać środki na uiszczenie długów. Nadto pokreślenia wymaga, że działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli nie musi oznaczać działania w takim celu, a wystarczające jest branie pod uwagę, że w wyniku dokonanej czynności prawnej sytuacja wierzycieli może ulec pogorszeniu. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 18 marca 2010 roku sygn. akt V ACa 27/10 (Lex 1133395) „Świadomość w znaczeniu przyjętym w regulacjach kodeksu cywilnego, w tym i art. 527 § 1 k.c. oznacza właściwą człowiekowi zdolność do zdawania sobie sprawy z własnego działania, jego uwarunkowań i konsekwencji.

Przepis art. 527 § 1 k.c. zakłada ukierunkowanie świadomości na oznaczony wycinek świata zewnętrznego, chodzi tu o przewidywanie przez dłużnika konsekwencji dokonywanej czynności, a mianowicie, że wskutek dokonanej czynności stanie się niewypłacalny, bądź pogłębi swą niewypłacalność. Świadomość pokrzywdzenia istnieje, gdy dłużnik wie, że na skutek czynności prawnej określone walory wyjdą z jego majątku lub do niego nie wejdą, a wierzyciele będą mieli trudności z zaspokojeniem. Dla przyjęcia świadomości pokrzywdzenia nie musi przy tym występować pewność, że czynność prawna przez niego dokonana spowoduje dla wierzycieli niemożność zaspokojenia, a wystarczające jest przewidywanie, że to może nastąpić i godzenie się na takie możliwe konsekwencje swojego działania".

Również stanowisko pozwanego, wedle którego czynność prawna ustanowienia hipoteki umownej w stanie faktycznym niniejszej sprawy musi zostać uznana za czynność odpłatną, jest nieuzasadnione. Czynnością odpłatną jest taka czynność, w której świadczeniu jednej strony odpowiada świadczenie drugiej. Czynność ustanowienia hipoteki na nieruchomościach w S. nie jest odpłatna, ponieważ A. C. nie uzyskał za nią żadnego ekwiwalentu. Była to czynność jednostronna, już z tego powodu nie mogła zaistnieć sytuacja, w której świadczenie jednej strony odpowiada świadczeniu drugiej. Podnoszona przez pozwanego korzyść, jaką miał uzyskać A. C., w postaci zwolnienia z obciążenia hipotecznego innej nieruchomości,

położonej w K., nie może być uznana za korzyść, jaką dłużnik uzyskał od pozwanego, albowiem zwolniona z hipoteki nieruchomość nie była własnością dłużnika. Korzyść uzyskał wyłącznie ówczesny właściciel tej nieruchomości E. K.. Można zatem mówić o dwóch niezwiązanych ze sobą nieodpłatnych czynnościach jednostronnych, jednakże z uwagi na fakt, że obie te czynności zostały dokonane pomiędzy innymi podmiotami, nie mogą być uznane za związane ze sobą, jak sugeruje to pozwany. Za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli czynność prawną dłużnik nie uzyskał żadnego ekwiwalentu, w związku z czym należy stwierdzić, że J. K. korzyść w postaci ustanowienia na jego rzecz hipoteki, uzyskał bezpłatnie. Ratio legis ustanowienia łagodniejszych wymogów dla uznania czynności prawnej za bezskuteczną względem wierzyciela, w razie uzyskania przez osobę trzecią korzyści majątkowej bezpłatnie w wyniku takiej czynności, ustanowionych w przepisie art. 528 k.c. jest to, że w sytuacji, gdy dłużnik nie otrzymuje za wyzbycie się majątku, z którego zaspokojeni mogliby być jego wierzyciele, żadnego ekwiwalentu, pozycja jego wierzycieli staje się znacznie bardziej trudna, albowiem do majątku dłużnika nie trafia żaden inny składnik, z którego mogliby oni się zaspokoić. W razie dokonania czynności odpłatnej, wierzyciele mogą zaspokoić się z przedmiotu świadczenia osoby trzeciej. Zatem, skoro tak jak w stanie faktycznym niniejszej sprawy, to nie dłużnik, a inna osoba, uzyskała świadczenie, które stanowić miało ekwiwalent świadczenia dłużnika, a w skład majątku dłużnika w wyniku dokonania czynności z pokrzywdzeniem wierzycieli nie wszedł żaden składnik, korzyść uzyskaną przez osobę, z którą dłużnik dokonał czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli, należy uznać za uzyskaną bezpłatnie w rozumieniu art. 528 k.c.. Sąd I instancji zasadnie i prawidłowo zastosował więc przepis art. 528 k.c..

Okoliczność podnoszona przez skarżącego, że nie wiedział on o działaniu A. C. z pokrzywdzeniem wierzycieli w sytuacji, gdy zwolnienie z hipoteki nieruchomości położonej w W. było korzystne dla wierzyciela E. K., a poza tym odbyło się za jego zgodą i jego naciskiem, wbrew twierdzeniu skarżącego nie może zostać uwzględniona. Jak wskazano już wyżej, to, że pozwany wiedział iż dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli wynika z zastosowania domniemania określonego w art. 527 § 4 k.c.. Ponadto, przesłanka wiedzy pozwanego o tym, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, nie jest wymagana dla stwierdzenia bezskuteczności czynności dłużnika względem jego wierzycieli, z uwagi na uzyskanie przez pozwanego korzyści majątkowej bezpłatnie. Jednakże pomimo tego podkreślenia wymaga, że przyczyny, dla których J. K. zwolnił z hipoteki nieruchomość usytuowaną w W., nie mają znaczenia dla ustalenia, że pozwany wiedział, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. E. K. nie był jedynym wierzycielem A. C., czego pozwany miał świadomość, a nadto nie zostało wykazane w drodze żadnego

środka dowodowego, że na skutek zwolnienia nieruchomości w W. z obciążenia hipotecznego, E. K. odniósł inną korzyść niż zwolnienie go z odpowiedzialności hipotecznej względem J. K.. Z akt sprawy nie wynika bowiem, aby w chwili zwolnienia przedmiotowej nieruchomości z obciążenia hipotecznego, E. K. posiadał niezaspokojoną wierzytelność względem A. C..

Zarzut naruszenia przepisu art. 5 k.c. nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach niniejszej sprawy. Na naruszenie tego przepisu powoływać może się tylko strona, której działanie nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Tymczasem pozwany naruszył zasadę rzetelności i uczciwości w stosunkach gospodarczych, nie dochodził bowiem zaspokojenia swojej wierzytelności z hipoteki ustanowionej na nieruchomości w W., chociaż miał przez długi czas taką możliwość. Nie można zgodzić się z pozwanym, że strona powodowa nie zabezpieczyła swoich interesów w takim stopniu, aby można było mówić o naruszeniu przez nią społeczno - gospodarczego przeznaczenia prawa do żądania uznania czynności jej dłużnika za bezskuteczną względem niej. Strona powodowa zabezpieczyła swoją wierzytelność poprzez uzyskanie weksli in blanco, niezwłocznie doprowadziła do wszczęcia przeciw dłużnikowi postępowania egzekucyjnego, a nawet uzyskała orzeczenie o uznaniu za bezskuteczną względem niej czynności dłużnika, w drodze których próbował on wyzbyć się swojego majątku. Niemożność uzyskania zaspokojenia w inny sposób, zdaniem Sądu, wynika z zachowania dłużnika, który starał się obciążyć lub zbyć swój majątek w taki sposób, aby w jak największym stopniu utrudnić stronie powodowej uzyskanie swoich należności. Pozwany mija się z prawdą twierdząc, że strona powodowa mogła dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z innych składników majątku dłużnika bądź zabezpieczyć swoją wierzytelność poprzez wpisanie swojej hipoteki na tych samych nieruchomościach położonych w S., na których istnieje jego hipoteka. Zanim strona powodowa uzyskała prawomocny nakaz zapłaty przeciwko A. C., to jest w styczniu 2012 roku, Bank Spółdzielczy Rzemiosła i (...) w W. dokonał zabezpieczenia swoich wierzytelności hipoteką w wysokości 6.000.000 złotych. Hipotekami obciążone są również nieruchomości, objęte wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 marca 2013 roku sygn. akt I C 1397/12.

Bezzasadnym jest zarzut naruszenia art. 530 k.c.. Wierzytelność, która przysługiwała stronie powodowej względem dłużnika w chwili ustanowienia hipoteki na nieruchomościach położonych w S. nie była wierzytelnością przyszłą, a wierzytelnością istniejącą i skonkretyzowaną. Wierzytelność ta powstała bowiem w chwili, w której (...) Sp. z o.o. udzieliła na rzecz spółki (...) sp. z o.o. pożyczki, a więc w dniu 21 lipca 2010 roku, to jest na ponad pół roku przed ustanowieniem hipoteki na nieruchomościach położonych w S.. Udzielając

zabezpieczenia tej wierzytelności w dniu 13 września 2011 roku dłużnik nie doprowadził do powstania nowej wierzytelności, albowiem poręczenie jest tylko elementem wtórnym wierzytelności już istniejącej. Pozwany nie wykazał w jakiej dacie powstała jego wierzytelność, wskazując jedynie, że nakaz zapłaty uzyskał w dniu 28 września 2011 roku, w związku z czym należy uznać, że jego wierzytelność powstała później niż wierzytelność strony powodowej. Zatem brak było podstaw do zastosowania przepisu art. 530 k.c..

W związku z powyższym, wobec nieuwzględnienia podniesionych w apelacji zarzutów, na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił apelację i w konsekwencji, na zasadzie art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 5.400 złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym. Poniesione przez stronę pozwaną koszty procesu stanowiło wynagrodzenie jej pełnomocnika określone na podstawie przepisu § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t) na kwotę 5.400 złotych.